

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **JUDr. P., Š.** proti odporkyni: **Slovenská advokátska komora**, Kolárska 4, Bratislava o preskúmanie zákonosti rozhodnutia Predsedníctva odporkyne zo dňa 19. marca 2004, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Sp 9/2005-61 zo dňa 13. júna 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Sp 9/2005-61 zo dňa 13. júna 2007 **z r u š u j e a v e c** mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave potvrdil rozhodnutie Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory zo zasadnutia dňa 19. marca 2004 o vyčiarknutí navrhovateľa zo zoznamu advokátov podľa § 7 ods. 1 písm. g/ v spojení s § 7 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 586/2003 Z. z.“), nakoľko dospel k záveru, že toto rozhodnutie odporkyne je správne a zákonné. Krajský súd sa stotožnil s názorom odporkyne, že navrhovateľ nespĺňal podmienky na zápis do zoznamu advokátov, ale ani do zoznamu komerčných právnikov do účinnosti zák. č. 586/2003 Z. z.. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p., tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko navrhovateľ v konaní nebol úspešný a odporkyňa si náhradu trov konania neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ navrhujúc jeho zrušenie a vrátenie veci krajskému súdu na ďalšie konanie, nakoľko považoval napadnutý rozsudok za nezákonný, vychádzajúci z nesprávneho právneho posúdenia veci a z nesprávnych skutkových zistení. Namietal, že prvostupňový súd konal bez účastníka a nebral do úvahy skutočnosti, ktoré sú uvedené v opravnom prostriedku, a to, že v danej veci konal a rozhodol neoprávnený orgán Slovenskej advokátskej komory (ďalej len „SAK“), pričom Predsedníctvo SAK rozhodovalo aj nesprávne obsadené, v rozpore s ustanovením § 82 ods. 2 zák. č. 586/2003 Z. z.. Nezákonnosť napadnutého rozsudku krajského súdu videl navrhovateľ aj v tom, že nemožno podmienky pre zápis do zoznamu advokátov skúmať už zo zákona zapísaných členov k 1. januáru 2004, teda nový zákon o advokácii (zák. č. 586/2003 Z. z.) nemá retroaktívnu účinnosť, stanovuje podmienky zápisu do budúca, čoho dôkazom je aj skutočnosť, že komerční právnicki po zrušení

svojej komory boli zo zákona zapísaní do zoznamu advokátov vedeného novou advokátskou komorou. Navrhovateľ ďalej uviedol, že miestne nepríslušný Krajský súd v Bratislave mal konanie zastaviť a v konaní mal pokračovať miestne príslušný Krajský súd v Prešove, ktorý začal konať v danej veci ako prvý.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. a vec prejednal podľa § 214 ods. 2 O.s.p., nakoľko zistil, že rozsudok krajského súdu trpí vadami, ktoré mohli mať vplyv na jeho vecnú správnosť, a preto rozhodol podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Z obsahu predloženého spisu ako aj z výsledkov doterajšieho priebehu konania odvolací súd zistil, že navrhovateľ bol dňa 29. decembra 2003 zapísaný do zoznamu komerčných právnikov na základe ustanovenia § 5 zákona č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch v znení neskorších predpisov. V súlade s ustanovením § 77 ods. 1 zák. č. 586/2003 Z. z. bol bez žiadosti zapísaný do zoznamu advokátov. Preskúmaným rozhodnutím odporkyne (bez čísla konania) na základe rozhodnutia Predsedníctva SAK na zasadnutí 19. marca 2004 podľa ustanovenia § 7 ods. 1 písm. g/ a § 7 ods. 3 zák. č. 586/2003 Z. z. bol navrhovateľ vyčiarknutý zo zoznamu advokátov s odôvodnením, že k 1. januáru 2004 nespĺňal podmienku na zápis do zoznamu advokátov podľa § 3 ods. 1 písm. b/ zák. č. 586/2003 Z. z., nakoľko je absolventom študijného odboru Právo Fakulty vyšetovania Vysoké školy Sboru národnej bezpečnosti, pričom z okolností, že mu bol priznaný akademický titul „JUDr.“ nemožno ešte vyvodiť záver, že má právnické vzdelanie v zmysle uvedeného zákona.

Zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov nadobudol účinnosť 1. januára 2004 okrem ustanovení čl. I § 31 až 37 a § 84, ktoré nadobudli účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Podľa § 82 ods. 2 zák. č. 586/2003 Z. z. do zvolenia predsedníctva komory v lehote podľa odseku 1 vykonáva jeho právomoci predsedníctvo komory zložené z deviatich členov a troch náhradníkov Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory a deviatich členov a troch náhradníkov Predsedníctva Komory komerčných právnikov Slovenskej republiky zriadených podľa doterajších predpisov. Toto predsedníctvo komory si zvolí zo svojich členov predsedu komory a podpredsedu komory. Do zvolenia nového predsedu komory vykonáva funkciu predsedu komory predseda doterajšej Slovenskej advokátskej komory.

Na konanie orgánov uvedených v odsekoch 2 až 4 sa do ich zvolenia konferenciou advokátov primerane použijú predpisy Slovenskej advokátskej komory zriadenej podľa doterajších predpisov (§ 82 ods. 5 citovaného zákona).

Podľa § 7 ods. 1 písm. g/ zák. č. 586/2003 Z. z. komora vyčiarkne zo zoznamu advokátov toho, kto bol zapísaný do zoznamu advokátov a nespĺňal podmienky

na zápis do zoznamu advokátov.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia o vyčiarknutí zo zoznamu advokátov podľa odseku 1 písm. g/ je komora oprávnená rozhodnúť do jedného roku odo dňa, keď sa o nesplnení podmienky na zápis do zoznamu advokátov dozvedela; to neplatí, ak ide o podmienky uvedené v ustanoveniach § 3 ods. 1 písm. a/, b/, e/ až g/.

V zmysle § 3 ods. 1 písm. b/ zák. č. 586/2003 Z. z. komora zapíše do zoznamu advokátov na písomnú žiadosť do dvoch mesiacov odo dňa jej doručenia toho, kto získal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo má uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou.

Podľa § 5 písm. b/ zák. č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch v znení neskorších predpisov komora zapíše do dvoch mesiacov odo dňa doručenia písomnej žiadosti do zoznamu toho, kto získal vysokoškolské vzdelanie na právnickej fakulte v Slovenskej republike alebo má uznané právnické vzdelanie získané na vysokej škole v zahraničí.

Rozhodnutie komory o nezapísaní fyzickej osoby do zoznamu advokátov, o pozastavení výkonu advokácie advokátovi a o vyčiarknutí advokáta zo zoznamu advokátov okrem vyčiarknutia podľa § 7 ods. 1 písm. e/ musí byť odôvodnené a je preskúmateľné súdom (§ 11 zákona č. 586/2003 Z. z.).

Podľa § 71 ods. 1 písm. d/ zák. č. 586/2003 Z. z. predsedníctvo komory rozhoduje o všetkých veciach podľa tohto zákona, ak o nich nerozhodujú iné orgány komory.

V prejednávacom prípade bolo predmetom súdneho preskúmavacieho konania rozhodnutie Predsedníctva SAK o vyčiarknutí advokáta zo zoznamu advokátov.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 11 zák. č. 586/2003 Z. z. je zrejmé, že zákon nezakladá možnosť podať opravný prostriedok proti takémuto rozhodnutiu SAK, ale ustanovuje, že je preskúmateľné súdom. Môže tu preto vzniknúť pochybnosť, či ide o konanie podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. alebo o konanie o opravnom prostriedku podľa hlavy tretej. Vyriešenie otázky, či preskúmané rozhodnutie je právoplatné alebo nie je, má zásadný význam. Najvyšší súd je toho názoru, že takýto návrh na preskúmanie rozhodnutia SAK súdom je opravným prostriedkom podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p.. Súd má za to, že to, čo odlišuje druhú hlavu od tretej, je formálna právoplatnosť rozhodnutia. Neprávoplatné rozhodnutie SAK má byť preto preskúmané podľa tretej hlavy bez ohľadu na to, že procesný inštitút, ktorý takýto prieskum umožňuje, zákonodarca opomenul nazvať. O návrhu na preskúmanie rozhodnutia advokátskej komory o vyčiarknutí advokáta zo zoznamu advokátov (§ 7 zák. č. 586/2003 Z. z.) rozhodol správne krajský súd samosudcom s použitím ustanovení § 250l až 250s O.s.p..

Odvolací súd sa zaoberal dôvodnosťou odvolacích námietok navrhovateľa

týkajúcich sa procesnoprávnej stránky preskúmaného rozhodnutia odporkyne, ktoré krajský súd nepovažoval za dôvodné.

Pokiaľ išlo o namietaný nedostatok formálnych náležitostí rozhodnutia odporkyne spočívajúcich v absencii spisovej značky (číslo konania) a dátumu vyhotovenia, odvolací súd je toho názoru, že chýbajúca formálna náležitosť písomného vyhotovenia rozhodnutia nie je vadou, ktorá by spôsobovala jeho nezákonnosť, i keď navrhovateľ má nárok na to, aby dostal písomné vyhotovenie rozhodnutia so všetkými formálnymi náležitosťami. Bude preto potrebné, aby odporkyňa takýto nedostatok odstránila a vykonala opravu rozhodnutia. Opravu rozhodnutia totiž možno vykonať kedykoľvek, aj po právoplatnosti rozhodnutia.

Odvolací súd považuje za správny názor krajského súdu týkajúci sa nesplnenia podmienky vzdelania u navrhovateľa, pričom nesúhlasí s námietkou navrhovateľa, že išlo o jej retroaktívne určenie. Navrhovateľ totiž nespĺňal podmienku vzdelania ani v čase jeho zápisu do Komory komerčných právnikov. S odôvodnením rozsudku v tejto časti sa odvolací súd stotožňuje, nepotrebuje na ňom nič meniť a môže naň odkázať.

Odvolací súd však považuje za potrebné konštatovať, že s ďalšími námietkami navrhovateľa sa krajský súd nevysporiadal dostatočne, vyčerpávajúcim spôsobom neodôvodnil záver o tom, že vo veci konal a rozhodoval oprávnený orgán SAK, ktorý bol správne obsadený, a pre tento svoj záver si neobstaral dostatok dôkazov a podkladov. Krajský súd si nevyžiadal ani vnútorné predpisy bývalej SAK platné v čase rozhodnutia Predsedníctva SAK. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že odôvodnenie rozsudku púhym odkazom na ustanovenie zákona je nepostačujúce. S ohľadom na túto skutočnosť je rozsudok krajského súdu v uvedenej časti nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v ktorom súd preskúmava rozhodnutie správneho orgánu vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „Súd“). Aj keď s ohľadom na judikatúru Súdu nie je potrebné zdôvodňovať každý argument účastníkov konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a nie len odkazovať na určité časti zákonov (napr. rozsudok Ruiz Torija proti Španielsku z 9.12.1994).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva. Takýmto procesným právom účastníka je i právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. totiž znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Najvyšší súd preto napadnutý rozsudok s poukazom na § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Na námietku navrhovateľa ohľadne miestnej nepríslušnosti Krajského súdu v Bratislave na konanie o preskúmanie rozhodnutia Predsedníctva SAK odvolací súd uvádza, že sa nestotožňuje s názorom navrhovateľa, podľa ktorého uvedený krajský súd mal konanie zastaviť, nakoľko v danej veci začal ako prvý konať miestne príslušný Krajský súd v Prešove. Opravný prostriedok navrhovateľa bol Krajskému súdu v Bratislave doručený dňa 19. januára 2005. Z pripojeného spisu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6Sžo 151/2007 odvolací súd zistil, že v ten istý deň, t. j. 19. januára 2005 napadla tá istá vec aj na Krajský súd v Prešove. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že obe konania o preskúmanie totožného rozhodnutia Predsedníctva odporkyne boli začaté rovnakým dňom. Podľa ustanovenia § 105 O.s.p. (účinného do 30. júna 2007) súd skúma miestnu príslušnosť prv, než začne konať o veci samej. Podľa ustanovenia § 246a ods. 2 O.s.p. v konaní podľa tretej hlavy piatej časti je miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa alebo krajský súd, v ktorého obvode je tento súd. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že v danom prípade bol na konanie vecne a miestne príslušný Krajský súd v Prešove, ale nakoľko miestne príslušný súd zistil, že dňa 13. júna 2007 Krajský súd v Bratislave začal konať vo veci samej a v ten istý deň aj rozhodol vo veci samej, čím si založil miestnu príslušnosť, Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 4Sp 2/2005-35 zo dňa 4. septembra 2007 zastavil konanie o preskúmanie rozhodnutia Predsedníctva SAK z 19. marca 2004, na základe ktorého bol navrhovateľ vyčiarknutý zo zoznamu advokátov, z dôvodu, že konaniu v predmetnej veci bránila neodstrániteľná procesná prekážka litispendencie. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Sžo 151/2007 zo dňa 12. decembra 2007 potvrdil uznesenie krajského súdu o zastavení konania. K námietke navrhovateľa je potrebné uviesť, že pre posúdenie litispendencie nie je rozhodujúce, ktorý súd začal prv konať vo veci samej a ani ktoré z konaní je vedené na mieste príslušnom súde, avšak rozhodujúcou okolnosťou je začatie totožného konania. Nemožno súhlasiť ani s právnym názorom navrhovateľa, že prekážka litispendencie je odstrániteľnou podmienkou konania. Na prekážku začatého konania súd prihliadne z úradnej povinnosti kedykoľvek v priebehu konania. Občiansky súdny poriadok považuje litispendenciu za neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, a súd preto po tom, čo jej existenciu zistí a konštatuje, konanie zastaví.

Na námietku navrhovateľa, že krajský súd vo veci konal bez jeho prítomnosti, ktorá bola uplatnená navrhovateľom v odvolaní proti rozsudku krajského súdu, odvolací súd uvádza, že navrhovateľovi bolo predvolanie na pojednávanie riadne a včas doručené prostredníctvom právneho zástupcu a napriek tomu sa navrhovateľ ani jeho právny zástupca na pojednávanie dňa 13. júna 2007 nedostavili.

Odvolací súd dáva zároveň do pozornosti, že navrhovateľ doposiaľ nepredložil súdu originál plnej moci, respektíve úradne overenú fotokópiu na jeho zastupovanie advokátom JUDr. J. v súdnom konaní.

Súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.).

Súd prvého stupňa vo veci opätovne rozhodne vrátane náhrady trov konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave, dňa 10. februára 2009

**JUDr. Jozef H a r g a š, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth